

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1931-1932		N° 107	
		SÉANCE du 28 Janvier 1932	VERGADERING van 28 Januari 1932
		Zittingsjaar 1931-1932	

PROPOSITION DE LOI

modifiant les articles 27 et 29 de la loi sur le contrat d'emploi.

DÉVELOPPEMENTS

MADAME, MESSIEURS,

La loi du 7 août 1922 (modifiée le 2 mai 1929), relative au contrat d'emploi, a recherché le moyen de sauvegarder au profit des employés, la propriété des cautionnements qu'ils ont été obligés de fournir comme condition de leur engagement.

En corrélation, avec l'article 26 de la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail, la loi de 1922 porte :

« Art. 26. — Tout cautionnement destiné à garantir l'expansion des obligations de l'employé, doit être déposé à la Banque Nationale ou à la Caisse Générale d'Épargne et de Retraite ou faire l'objet d'une inscription au Grand Livre de Dette publique, etc.

» Toute convention portant dérogation aux dispositions du présent article est nulle. »

« Art. 27. — Tout patron qui aura reçu le cautionnement et n'en aura pas effectué le dépôt au plus tard dans le mois, sera puni d'un emprisonnement de huit jours à six mois et d'une amende de 26 à 500 francs ou d'une de ces peines seulement. »

Cette disposition est applicable à tous les contrats d'emploi, même si la rémunération est supérieure à 24.000 francs l'an.

Il semble que cette disposition soit peu connue : le nombre des cautionnements ainsi déposés n'est guère élevé et ces dépôts sont, pour la plupart, effectués par les entreprises dont l'importance et le sérieux sont, par ailleurs, de nature à écarter les abus.

Mais combien de ceux que l'on voulait atteindre le considèrent comme lettre morte. Les intéressés n'osent se plaindre, dans la crainte du renvoi.

Des constatations récentes ont aussi révélé combien il est facile pour ceux qui se livrent à la plus odieuse

WETSONTWERP

tot wijziging van de artikelen 27 en 29 der wet op de arbeidsovereenkomst voor bedienden.

TOELICHTING

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

De wet van 7 Augustus 1922 (gewijzigd op 2 Mei 1929) betreffende de arbeidsovereenkomst voor bedienden, heeft het middel gezocht om, ten voordeele der bedienden, den eigendom van den borgtocht te vrijwaren, dien zij verplicht zijn te geven als voorwaarde voor hun indiensttreding.

In verband met artikel 26 der wet van 10 Maart 1900 op de arbeidsovereenkomst, bepaalt de wet van 1922 :

« Art. 26. — Elke borgtocht tot waarborging van de nakoming der verplichtingen van den bediende, moet ter Nationale Bank of ter Algemeene Spaar- en Lijfrentekas in bewaring gegeven of in het Grootboek van 's Lands Schuld ingeschreven worden...

» Is nietig elke overeenkomst die van de bepalingen van dit artikel afwijkt. »

« Art. 27. — Elke werkgever die den borgtocht ontvangt en dezen niet in bewaring geeft uiterlijk binnen eene maand, wordt gestraft met eene gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en eene geldboete van 26 tot 500 frank of met slechts ééne dezer straffen. »

Deze bepaling is toepasselijk op al de arbeidsovereenkomsten voor bedienden, zelfs indien de bezoldiging 24,000 frank per jaar overschrijdt.

Deze bepaling schijnt niet genoeg gekend te zijn : het getal der aldus in bewaring gegeven borgstellingen is niet aanzienlijk, en die bewaargevingen worden, meestal, gedaan door de ondernemingen wier belangrijkheid en ernstigheid van aard zijn om de misbruiken te vermijden.

Zoovelen welke men, trouwens, zou willen treffen, houden haar voor niet bestaande. De betrokkenen durven niet klagen, uit vrees van weggezonden te worden.

Naar men onlangs heeft bevonden, bleek insgelijks hoezeer het gemakkelijk is voor diegenen welke zich

des escroqueries, celle au « contrat d'emploi », d'éluder la loi :

Ils se gardent bien de réclamer un cautionnement, mais l'emploi ne sera conféré que moyennant la prise d'un intérêt dans l'entreprise sous forme de prêt, d'une souscription qui peut engager bien au delà du versement initial, de l'obligation d'achat de fournitures ou de matériel.

Bien pis encore : il ne s'agira pas de faire servir à un cautionnement, les fonds remis. On leur donnera la destination d'achat de titres dépourvus de valeur, de titres d'apport, et ce au bénéfice du patron fondateur de l'intermédiaire.

Ajoutons encore que l'obligation de l'article 26 peut donner lieu à controverses s'il ne s'agit pas d'un contrat régulier d'emploi, mais de commissions.

Le Sénat a été récemment saisi (séance du 29 octobre 1931, doc. n° 223) d'une proposition tendant à mettre fin à l'un de ces abus. Elle ne vise qu'une seule des opérations malhonnêtes, dues à l'insatiable imagination des escrocs, la dernière que nous venons de signaler, celle où la victime est dépouillée par l'achat de titres d'apport de sociétés coopératives.

La protection qu'elle tend à organiser consisterait à interdire cette vente autrement que selon les modes prescrits pour la cession des actions d'apport des sociétés anonymes : en suite d'un acte en double, contenant des mentions destinées à éclairer l'acheteur, et notifié à la société (art. 47 à 50 de la loi sur les sociétés coopératives).

Il ne faut guère se faire d'illusions sur le peu d'efficacité de la mesure qui a pour but « de rendre impossible ou plus difficile de semblables agissements ». Celui qui, acculé par le besoin de travail, consent de telles opérations, et acquitte le montant de son achat, signe le plus souvent un écrit destiné à garantir le vendeur. Il ne sera pas davantage averti parce que l'écrit sera rédigé avec les mentions prescrites par les articles susvisés, et il n'y aura pas de plus grandes difficultés à lui faire signer l'écrit sous une autre forme.

Le remède doit être d'application plus générale : Il faut assurer — par un texte plus précis que les dispositions du droit commun — la répression de toutes les pratiques, quelles qu'elles soient, aboutissant à la remise au futur employeur ou à son profit de fonds, valeurs, sommes, motivée par la promesse ou l'octroi d'un emploi.

aan de laaghartigste aftroggelarijen overleveren, die met de « bediendenovereenkomst » van de wet te ontdruken :

Zij hoeden er zich wel voor een borgstelling te eischen, doch de betrekking zal niet worden verleend dan mits het nemen van een belangenaandeel in de onderneming, onder vorm van leening, van een inschrijving welke tot verre boven de aanvankelijke storting, den verplichten aankoop van leveringen of van materieel kan verbinden.

Nog erger is het gesteld : het komt er niet op aan, voor een borgstelling, de ingebrachte gelden te doen dienen. Zij zullen bestemd worden voor den aankoop van waardelooze effecten, van inbrengaandeelen, en dit ten profijte van den oprichter, patroon van den tusschenpersoon.

Voegen wij er nog aan toe, dat de verplichting voorzien bij artikel 26 tot betwistingen kan aanleiding geven, bijaldien het geen regelmatig dienstcontract, doch slechts een commissiecontract betreft.

Onlangs werd bij den Senaat (vergadering van 29 October 1931, doc. n° 223) een wetsvoorstel ahangig gemaakt, er toe strekkende aan een dier misbruiken een einde te maken. Het beoogt slechts een enkel van die oneerlijke verrichtingen, welke ontstaan in de grondelooze verbeelding der bedriegers, de laatste welke wij komen te vermelden, diegene waarbij het slachtoffer wordt uitgeschud door het aankopen van inbrengaandeelen van cooperatieve vennootschappen.

De ontworpen beschermingsmaatregel zou er in bestaan, van dien verkoop te ontfeggen, anders dan op de wijze voorgeschreven voor den afstand der inbrengaandeelen van naamlooze vennootschappen : ingevolge een dubbel gestelde akte, houdende maatregelen bestemd om den aankoper in te lichten, en aan de vennootschap genotificeerd (art. 47 tot 50 van de wet op de cooperatieve vennootschappen).

Men make zich geen illusies over de geringe doeltmatigheid van den maatregel die voor doel heeft « dergelijke handelwijzen onmogelijk of moeilijker te maken ». Hij die door behoefte om te werken gedrongen is, in zulke verrichtingen toestemt en het bedrag van zijn koop kwijt, meestal een geschrift onderteekent, dat tot waarborg voor den verkooper moet dienen. Hij zal niet meer gewaarschuwd zijn, omdat het geschrift opgesteld is met de onder vorenvermelde artikelen voorgeschreven vermeldingen; en het zal niet moeilijker kunnen gaan, dan hun het geschrift onder een anderen vorm te doen teekenen.

Het redmiddel moet meer algemeen worden toegepast : Door een meer nauwkeurigen tekst dan de bepalingen van het gemeene recht, moet de beteugeling van alle welkdanige practijken worden verzekerd, die leiden tot het overmaken aan den toekomstigen werkgever of te zijner profijte, van fondsen, waarden of sommen, gemotiveerd door de belofte of het toekennen van een betrekking.

Il va de soi que cette disposition ne fera pas obstacle à l'application des dispositions de droit commun réprimant toute escroquerie à la souscription de titres sans valeur, la remise de fonds ou valeurs en vue d'un engagement qui n'est pas susceptible d'être réalisé.

Le projet ne vise cependant pas la soumission à la disposition nouvelle des contrats d'emploi d'un import supérieur à 24,000 francs où la participation peut constituer une condition licite de l'octroi d'emploi à des personnes qui sont en position d'apprécier la portée de leurs engagements et de conclure en pleine liberté.

P. WAUWERMANS.

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

Les articles 27 et 29 de la loi sur le contrat d'emploi sont complétés comme suit :

Art. 27. — Seront punis d'un emprisonnement de huit jours à un mois et d'une amende de 26 à 500 francs ou d'une de ces peines seulement :

1° Tout patron qui, ayant reçu le cautionnement visé à l'article 26, n'en aurait pas effectué le dépôt au plus tard dans le mois;

2° Ceux qui auront mis comme condition de l'octroi d'un emploi quelconque ou de remises et commissions à la souscription, le versement, l'achat d'actions, de parts, d'intérêt, d'obligations, la remise de fonds à un titre autre que celui de cautionnement au profit du futur employeur.

Art. 29. — La mention de l'article 27 dans cet article est complétée comme suit :

Article 27, n° 1°.

Het spreekt van zelf dat deze bepaling geen beletsel zal zijn voor de toepassing van de bepalingen van het gemeene recht, waarbij elke oplichting door middel van inschrijving op waardeloze effecten, de overhandiging van fondsen of waarden met het oog op een verbintenis die niet van aard is om te worden verwezenlijkt, worden betoegeld.

Het ontwerp bedoelt echter niet arbeidsovereenkomsten voor bedienden, van meer dan 24,000 frank, afhankelijk te maken van de nieuwe bepaling in welke overeenkomsten de deelneming een geoorloofde voorwaarde kan zijn voor het verleen van een betrekking aan personen die in staat zijn de gewichtigheid van hun verbintenissen te beseffen en in volle vrijheid een overeenkomst aan te gaan.

P. WAUWERMANS.

WETSVOORSTEL

Eenig artikel.

De artikelen 27 en 29 der wet op de arbeidsovereenkomst voor bedienden worden aangevuld als volgt :

Art. 27. — Worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met een geldboete van 26 tot 500 frank, of met slechts een dezer straffen :

1° Ieder werkgever die den bij artikel 26 bepaalden borgtocht heeft ontvangen en dezen niet in bewaring geeft, uiterlijk binnen ééne maand;

2° Zij die als voorwaarde voor het begeven van eenige bediening, of het verleen van kortingen of commissieloon, zullen gesteld hebben, het inschrijven, het storten, den aankoop van aandelen, belangen-aandelen, obligatiën, het overhandigen van gelden anders dan als borgstelling ten profijte van den toekomstigen werkgever.

Art. 29. — De vermelding van artikel 27 in dit artikel wordt aangevuld als volgt :

Artikel 27, n° 1°.

P. WAUWERMANS.

F. VAN ACKERE.

J. BOLOGNE.